

I. ČÁST - SYSTÉMOVÝ PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ OTÁZEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	5
1. Úvod	5
2. Teorie krajiny	7
2.1. Definice krajiny	7
2.1.1. Krajinový typ	8
2.1.2. Mezní hodnoty využívání krajinových struktur	9
2.2. Etapy působení člověka na krajinu a prostředí	11
2.3. Krajina a krajinové plánování	12
2.3.1. Oblastní plánování	12
2.3.2. Územní plánování	13
2.4. Krajina a životní prostředí	15
2.4.1. Krajinová ekologie a systémová analýza studia krajiny	16
2.5. Životní prostředí jako systém	16
2.5.1. Vazby systému	16
2.5.2. Hlavní stadia systémové analýzy	18
2.5.3. Definice systému životního prostředí	19
II. ČÁST - ANALÝZA PRVKU PŘÍRODNÍHO SUBSYSTÉMU	21
1. Reliéf	21
1.1. Stavba a složení zemského tělesa	21
1.2. Vztah endogenních a exogenních činitelů	23
1.2.1. Endogenní činitelé	23
1.2.2. Exogenní činitelé	24
1.3. Tvary zemského povrchu	30
1.4. Surovinová základna ČSSR	31
2. Ovzduší	35
2.1. Atmosféra	35
2.1.1. Složení atmosféry	35
2.1.2. Stavba atmosféry	37
2.2. Některé základní meteorologické prvky a jejich charakteristiky	39
2.3. Energetická bilance systému zemský povrch - atmosféra	42
2.4. Voda v atmosféře	42
2.4.1. Vlhkost vzduchu	43
2.4.2. Kondenzace vodní páry v atmosféře, vznik srážek	44
2.4.3. Oblaka a jejich klasifikace	44
2.5. Teplotní poměry v atmosféře	46
2.6. Základní rysy proudění v atmosféře	46
2.7. Čistota, ovzduší	47
2.7.1. Nejvýznamnější složky znečištění atmosféry	47
2.7.2. Zdroje atmosférických nečistot	48
2.7.3. Stabilita v atmosféře	49
2.7.4. Změny znečišťujících látek v atmosféře	51
2.8. Potenciální vlivy lidské činnosti na klimatické poměry	53

	strana	
3.	Půda	55
3.1.	Vznik půd	56
3.2.	Vlastnosti půd	59
3.3.	Klasifikace půd	60
3.4.	Půdy a životní prostředí	61
3.5.	Evropská charta o půdě	62
4.	Vegetace	63
4.1.	Význam zeleně v systému životního prostředí	64
4.2.	Funkce zeleně ve volné krajině, v zemědělské krajině a ve městech	66
5.	Voda	66
5.1.	Hydrologický oběh v přírodě	68
5.2.	Výskyt vody	69
5.2.1.	Podpovrchová a podzemní voda	69
5.2.2.	Povrchová voda	71
III. ČÁST - ANALÝZA PRVKU SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÉHO SUBSYSTÉMU		75
1.	Obyvatelstvo	75
1.1.	Demografická struktura	75
1.2.	Zdravotní stav obyvatelstva	76
2.	Sídla	79
2.1.	Stručný přehled vývoje osídlení	80
2.2.	Sídelní regionální aglomerace	81
2.3.	Problémy životního prostředí v urbanizovaných oblastech	82
2.4.	Postižené oblasti	83
3.	Zemědělství	85
3.1.	Charakteristika zemědělské výroby	85
3.2.	Současný stav využívání zemědělské půdy	87
3.3.	Řešení vztahu zemědělství - krajina	88
3.4.	Chemie, zemědělství a životní prostředí	89
3.5.	Chemie, zemědělství a budoucnost	92
3.6.	Vliv zemědělství na životní prostředí	92
4.	Lesní hospodářství	93
4.1.	Vývoj lesní výroby a lesnictví	93
4.2.	Význam lesa v rozvinuté socialistické společnosti	94
4.2.1.	Vodohospodářská funkce lesa	95
4.2.2.	Bioklimatická funkce lesa	95
4.2.3.	Význam a využití lesa pro ochranu půdního fondu	96
4.3.	Lesy a jejich kategorizace	96
4.4.	Současný stav využívání lesního půdního fondu	97
4.5.	Lesní hospodářství a životní prostředí	98
5.	Vodní hospodářství	99
5.1.	Význam vody a její funkce	99
5.2.	Vývoj vodního hospodářství	99
5.3.	Složky vodního hospodářství	100
5.4.	Vodohospodářské plány a jejich vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí	101

	strana	
5.5.	Znečištění vod	101
5.6.	Vodohospodářské ochranné režimy	103
5.7.	Jakost vody v tocích, klasifikace a kategorizace toků	104
5.8.	Evropská charta o vodě	104
6.	Průmysl	105
6.1.	Postavení průmyslu v systému životního prostředí	105
6.2.	Negativní vlivy těžby nerostů na krajinu	105
6.3.	Vliv průmyslu na životní prostředí	106
7.	Doprava	111
7.1.	Doprava a krajina	111
7.1.1.	Doprava a životní prostředí	112
7.1.2.	Železniční a letecká doprava	115
8.	Rekreace	117
8.1.	Význam krajiny pro člověka a jeho činnost	117
8.2.	Formy rekreace	117
8.2.1.	Rekreace pobytová	118
8.3.	Oblasti klidu	119
IV.	ČÁST -PERPEKTIVNÍ OTÁZKY KVALITY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	121
1.	Státní ochrana přírody	121
1.1.	Nutnost ochrany přírody a krajiny	122
1.2.	Člověk a biosféra	123
2.	Negativní vývojové trendy v ČSSR	124
2.1.	Ekologické limity a rezervy rozvoje	125
3.	Socialistická společnost a životní prostředí	126
V.	ČÁST - ZÁVĚR	127
	Seznam citované a doporučené literatury	128